

**Европейски
информационен център
*Пловдив***

справочник

Пловдив, 2013

Център „Образование за демокрация”

Проектът се осъществява от Център „Образование за демокрация” с финансовата подкрепа на Европейския съюз.

Europe Direct е услуга, предназначена да Ви помогне да намерите отговори на въпросите, които си задавате за Европейския съюз.

Единен безплатен номер (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Някои мобилни оператори не разрешават достъп до номера, започващи с 00 800, или могат да таксуват тези обаждания.

Информацията и мненията, отразени в справочника, не отразяват задължително официалните становища на Европейския съюз.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Услуги на центъра	4
Възможност за консултации, информация и срещи	5
Права на европейските граждани	6
Събития по план – графика и възможности за включване	12
Библиотека	13
Източници на информация за правата на европейските граждани	13
Успешни проекти	14
Възможност за контакти и комуникация с информационния център	17
Връзки към ресурсни европейски страници	18

УСЛУГИТЕ, КОИТО ЦЕНТЪРЪТ ПРЕДЛАГА ЗА ГРАЖДАНИТЕ

Целта на центъра е гражданите да научат за правата и възможностите, които им дава гражданството на ЕС – особено за правото да живеят и работят навсякъде в ЕС. Колкото по-добре гражданите на ЕС разбират правата си и колкото повече ги използват, толкова по-голяма ще е ползата за тях, както и за икономиката и обществото на ЕС. Ще се насърчават дебати за изборите за Европейски парламент през 2014 г. и демократичния живот в ЕС, дискусии относно пречките пред използването на правата, граждански форуми, посветени на политиките на ЕС.

Ако търсите информация за Вашите права като гражданин на ЕС или имате по общи въпроси, свързани със законодателството, политиките, програмите на Европейския съюз, Европейските информационни центрове от мрежата Европа Директно са добро начало на Вашето търсене.

Основните дейности на Европа Директно – Пловдив са да информира широката публика, да организира информационни и медийни кампании, издаване на печатен бюлетин, организиране на обучителни игри, образователна работа с деца и младежи, поддържане на интернет сайт, както и изнесени щандове в читалища, кметства и общини.

Създаваме и издаваме бюлетини, в които може да научите за предстоящи събития и проекти.

Информационен център Европа Директно – Пловдив предлага своите услуги на широката общественост в специално оборудван и с пряк достъп офис, който се намира на лесно и удобно място в центъра на града. Центърът предоставя информационни услуги за всички групи хора, съобразени с местните и регионални нужди, което ще позволи на обществеността да получава информация, съвети, помощ и отговори на въпроси за Европейския съюз, законодателството, политиките, програмите и възможностите за финансиране.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ИНФОРМАЦИЯ, КОНСУЛТАЦИИ И СРЕЩИ

Европейски информационен център Европа Директно – Пловдив предлага различни възможности да получите информация и съдействие:

- Основна информация по въпроси, свързани с ЕС
- Безплатен достъп до интернет и сайтове на Европейския съюз
- Безплатна богата библиотека с информация за европейски програми

- Консултации по конкретни въпроси на европейска тематика
- Консултации за подготовка и изпълнение на проекти
- Обучителни семинари и конференции по актуални теми, свързани с ЕС
- Съдействие при идентифициране на партньор
- Съдействие при организиране на обществени прояви, свързани с ЕС

ПРАВА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАЖДАНИ

Как да използваме правата си на европейски граждани?

Европейският съюз е сложен механизъм. Той притежава правомощия, които в някои области надхвърлят тези на държавите членки, а в други области е само един от многото участници в процесите. През годините европейските граждански права са претърпели еволюция. Заедно с тях са се развили и процедурите, от които могат да се възползват гражданите на Съюза.

Всички тези процедури са налични безплатно, но тяхното използване понякога не е лесно. Информацията за правата на гражданите е разпръсната на много места и решението, каква процедура или

комбинация от процедури да се използва, може да бъде много трудно.

Основни начини да отстояваме правата си на европейски граждани:

- Достъп до документи
- Жалба до Европейската комисия
- Петиция до Европейския парламент
- Жалба до Европейския омбудсман
- Европейска гражданска инициатива

Има още възможности, които биха могли да отговорят на вашите нужди. Вие можете:

- Да пишете до някоя от европейските институции с право на отговор (чл. 24 от Договора за функционирането на ЕС)

Ако вашият проблем не е сложен или не е необходимо да предприемате правни действия, но бихте искали да ви бъде разяснена дадена област от правото на Европейския съюз или да отнесете въпрос до вниманието на някоя от институциите, можете да пишете до съответната институция. Може да адресирате писмото си до конкретна дирекция или ако не знаете коя е отговорната дирекция, до Генералния секретариат.

- Да се свържете с представител на Европейския парламент от вашия регион

Добра идея е да пишете до своя представител в Европейския парламент, особено ако вашата жалба засяга местен или регионален проблем. Европейските депутати са в по-добра позиция да разберат и оценят ситуацията. Може да намерите списък с вашите представители в Европейския парламент на интернет страницата на Парламента:

<http://www.europarl.europa.eu/meps/bg/search.html>

- Да се свържете с местен офис на мрежата Европа Директно:

http://europa.eu/europedirect/index_bg.htm

Ако вашето запитване е по-общо, а не представлява оплакване, свързано с дадена област от правото на ЕС, можете да се обърнете към онлайн центъра ЕВРОПА ДИРЕКТНО или към местен офис на мрежата във вашата страна. Ако търсите информация за вашите права, след интернет страницата „Европа” – това е добро начало за вашето търсене.

- Порталът ВАШАТА ЕВРОПА:

<http://ec.europa.eu/youreurope/index.htm>

„Вашата Европа” предоставя основна информация за правата на европейските граждани в осем области: пътуване, работа и пенсии, превозни средства, пребиваване в чужбина, образование и младеж,

здраве, семейство и пазаруване. Този сайт може да ви помогне да разберете какви са вашите основни права като гражданин на ЕС.

- Да използвате единен телефонен номер и интернет страницата „Европа” за достъп до различни услуги.

Интернет страницата „Европа”:

http://europa.eu/index_bg.htm предлага най-основна информация за различни аспекти на ЕС и за вашите права като гражданин, затова може да потърсите информация първо там. Съществува и безплатен телефонен номер за запитвания: 00800 6 7 8 9 10 11, както и списък с връзки към други услуги на сайта.

- Да се обърнете към местното Представителство на Европейската комисия или към някоя местна неправителствена организация да поеме вашия случай.

Може да намерите информация за местните Представителства на страницата на Европейската комисия:

http://ec.europa.eu/represent_bg.htm

В някои случаи може би си струва да се посъветвате с неправителствена организация относно вашия проблем, тъй като тя може да има повече опит в тази сфера.

Права и възможности в рамките на Европейския съюз

На 1-ви януари 1993 год. бе дадено началото на единния европейски пазар, основан на свободното движение на хора, стоки, услуги и капитали. Днес повече от всякога силният единен пазар е най-ценният актив за европейските граждани. Чрез него се предоставят права и се създават възможности за над 500 милиона души и 22 милиона предприятия в цяла Европа.

❖ Търсене на работа в чужбина:

Като гражданин на Европейския съюз имате право да работите в друга страна от Съюза. Можете да намерите обяви за работа в ЕС на уебсайта EURES – Европейски портал за професионална мобилност:

<http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=bg>

❖ Получаване на обезщетения за безработица в чужбина:

Като гражданин на Европейския съюз имате право за получаване на обезщетения за безработица в чужбина. По принцип, за да получавате обезщетения за безработица, трябва да живеете в страната, която ги изплаща. При определени условия обаче, можете да отидете да търсите работа в друга страна от ЕС и да продължите да получавате обезщетенията си от страната, в която сте останали безработен:

http://europa.eu/youreurope/citizens/work/abroad/benefits/index_bg.htm

❖ Признаване на вашите професионални квалификации:

Като гражданин на ЕС имате право да упражнявате професията си в друга страна от Съюза. Ако професията ви не е регулирана в приемащата страна, можете да я упражнявате там при същите условия като гражданите на тази държава. Ако професията ви е регулирана в приемащата страна, може да се наложи квалификациите ви да бъдат официално признати там:

http://europa.eu/youreurope/citizens/work/abroad/qualifications-for-employment/index_bg.htm

❖ Плащане на данъци:

Ако се преместите в друга страна от ЕС и плащате данъци там, трябва да бъдете третираны по същия начин като гражданите на тази държава.

http://europa.eu/youreurope/citizens/work/abroad/taxes/index_bg.htm

❖ Достъп до социална сигурност:

В рамките на ЕС плащате вноски за социално осигуряване само в една страна по едно и също време дори ако работите в повече от една страна. По принцип, също така ще получавате обезщетение само в тази страна.

http://europa.eu/youreurope/citizens/work/job-search/social-security/index_bg.htm

❖ **Пенсионни права:**

Ако сте живели и работели в повече от една страна от ЕС, може да сте натрупали пенсионни права във всяка от тях. Ако отговаряте на националните условия за получаване на пенсия, всяка страна ще ви изплаща отделна пенсия, пропорционална на броя на годините, през които сте работили там.

http://europa.eu/youreurope/citizens/work/retire/index_bg.htm

❖ **Медицинска помощ в чужбина:**

Съгласно законодателството на ЕС, можете да потърсите медицинска помощ в друга страна от Съюза и е възможно да имате право на възстановяване на разходите от вашата здравноосигурителна каса.

http://europa.eu/youreurope/citizens/health/index_bg.htm

❖ **Учене в чужбина:**

Като гражданин на ЕС имате право да учите във всяка страна от ЕС при същите условия, както нейните граждани.

http://europa.eu/youreurope/citizens/education/index_bg.htm

❖ **Пътуване в ЕС:**

Като гражданин на ЕС за вас важат всички права на пътниците. По-евтини обаждания от мобилен

телефон. Европейските правила ви защитават, когато прехвърляте пари от една страна от ЕС в друга.

http://europa.eu/youreurope/citizens/travel/passenger-rights/index_bg.htm

http://ec.europa.eu/information_society/activities/roaming/index_en.htm

http://europa.eu/youreurope/citizens/shopping/banking/index_bg.htm

❖ Онлайн пазаруване:

Когато пазарувате онлайн в Европа, вие сте защитен от правото на ЕС. Имате право на връщане на нежелани стоки в рамките на 7 дни, поправки, замени, възстановяване на заплатени суми, обезщетение при неизвършена доставка.

http://europa.eu/youreurope/citizens/shopping/buy-sell-online/index_bg.htm

❖ Покупка или продажба на автомобил:

Можете да купувате и продавате автомобил във всяка европейска страна и да се възползвате от правилата на ЕС за освобождаване или възстановяване на ДДС.

http://europa.eu/youreurope/citizens/vehicles/index_bg.htm

❖ Бизнес в ЕС:

Като предприемач в Европа имате достъп до различни източници на финансиране за вашия

бизнес, имате право да извършвате стопанска дейност навсякъде в ЕС, можете да предоставяте услуги във всяка страна от ЕС, да участвате свободно в конкурси за обществени поръчки в други европейски държави.

http://europa.eu/youreurope/business/index_bg.htm

СЪБИТИЯ ПО ПЛАН – ГРАФИКА И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ВКЛЮЧВАНЕ

Участие на Информационния център в Международен пловдивски панаир. Темата, с която Информационния център ще вземе участие в програмата на Международния Пловдивски панаир – есен 2013, е: „Европейски програми и приоритетите на стратегия „Европа 2020“. Съдържанието на тематиката ще бъде тясно обвързано със започващите процеси в страната ни по изработването на местни, областни и регионални планове за развитие 2014 – 2020г. В тази посока в презентацията на мероприятиято ще се акцентира и за възможностите и ползите от включването на бизнеса и гражданите в планиращите процеси на местно и регионално ниво.

БИБЛИОТЕКА

Информационен център Европа Директно – Пловдив предлага безплатна богата библиотека с информация за европейски програми. При нас можете да намерите детски книжки, брошури за селското стопанство, справочници за европейското финансиране, различни наръчници за вашите права като европейски граждани, материали за ЕС и ЕК, материали за европейския парламент, както и игри на европейска тематика.

ИЗТОЧНИЦИ ЗА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРАВАТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАЖДАНИ

<http://bookshop.europa.eu> - поръчка на печатни издания на Европейската комисия;

http://europa.eu/legislation_summaries - резюмета на Европейското законодателство;

<http://ec.europa.eu/youreurope/> - Вашата Европа;

<http://ec.europa.eu/publications> - кЪТ за четене, помощ и съвети за живот, работа и пътуване в Европейския съюз;

<http://ec.europa.eu/policies> - политики на Европейския съюз;

УСПЕШНИ ПРОЕКТИ

Информационният център „Европа Директно – Пловдив”, Център „Образование за демокрация” и Общински читалищен съвет – Пловдив, организираха празнично събитие по повод 9 май – Денят на Европа! Събитието се проведе на площад „Централен” и включи празничен концерт с вокални и танцови ансамбли от пловдивските читалища – Народно читалище „Захари Стоянов”, Народно читалище „Петко Р. Славейков – 1908”, Народно читалище „Иван Вазов” – квартал Коматеево, Народно читалище „Съвременник”, Народно читалище „Антим I”, Народно читалище „Христо Смирненски”, Народно читалище „Христо Г. Данов”, както и викторини с много награди. Викторината се състоя от 20 въпроса, свързани с Европейския съюз. Тя предизвика голям интерес сред гражданите, като за всеки верен отговор бе връчена награда.

На събитието бе създаден щанд с информационни материали от Европейската комисия. Нашите консултанти любезно разясняваха на гражданите и широката общественост за техните права, като граждани на Европейския съюз. Всички присъстващи получиха и информационни материали.

Получихме добри отзиви от гостите, както и от случайно присъстващи граждани. Хората със

задоволство разказваха колко е добре човек да си знае правата...

Добре са дошли всички любознателни, търсещи и желаещи да бъдат осведомени, граждани...

През месец март се състоя Общоградска конференция за съвместно планиране и развитие, под надслов :
“ДА ПЛАНИРАМЕ ЗАЕДНО С ГРАЖДАНИТЕ”

“Една инициатива на структурите на гражданското общество в Пловдив, местния бизнес и академичните среди”.

Събитието се състоя в най-модерната зала на „Европейския колеж по икономика и управление”, град Пловдив на 05.03.2013г. Бяха поканени депутати и представители на министерства, представители на общинската администрация и общински съветници от Пловдив, представители на Областна администрация и местни структури на държавната власт, представители на местния бизнес, структурите на гражданското общество и емблематични за Пловдив граждани, представители на образователни институции, здравни и социални заведения, медии.

Водещи на конференцията бяха Професор Мариана Михайлова- Президент на Европейски колеж по икономика и управление (www.ecem.org) и господин Красимир Лойков Председател на Управителния съвет при Център „Образование за демокрация” и преподавател в Пловдивския университет „ Паисий Хилендарски” (www.centerbg.org). Двамата водещи на

конференцията се открояваха с изключителния си професионализъм, опитност и качества.

Целите на конференцията бяха изцяло ориентирани към: съдействието за привличане на експертен, научен и граждански потенциал при формиране на дългосрочна и устойчива местна политика; повишаването подготовката на широки групи от хора и експерти от различни сфери за ефективни; взаимодействия и качествено участие в процеса на планиране на местно ниво; насърчаване сътрудничеството на заинтересованите страни в подготовката и разработването на Общински план за развитието на Пловдив 2014-2020 г.; възможности за създаването на местни коалиции с представители от различни сектори в развитието на партньорски проекти за решаване на проблеми на местната общност; спомогане Пловдив да се утвърди в моделен град за партньорство, гражданско участие и развитие.

Конференцията се проведе от 09:30 ч. до 13:15 ч. В заключителната час на конференцията постигнахме следните резултати:

Информирани бяха широки групи от бизнеса и гражданството за постигнатите успехи в развитието на Пловдив;

Задълбочен диалог и сътрудничество между трите сектора – местна власт, бизнес, гражданскообщество;

Постигнахме съгласие и изписахме списъци от 24 най-важни, реалистични и общи приоритетни области за развитието на Пловдив в периода 2014 – 2020 г.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА КОНТАКТИ И КОМУНИКАЦИЯ С ИНФОРМАЦИОННИЯ ЦЕНТЪР

Центърът е на разположение на гражданите от понеделник до петък с работно време от 09:00 до 17:30 ч.

Също така можете да отправите свои запитвания и да получите информация и консултации по въпроси относно Европейския съюз, неговите институции, политики и инструменти за сътрудничество или насоки за това, къде можете да намерите подходящи материали, по електронната ни поща: eudirect.plovdiv@centerbg.org

Нашият адрес е: 4000 Пловдив, ул. „Константин Фотинов” № 15

Тел./факс: 032/628 374

e-mail: eudirect.plovdiv@centerbg.org

сайт: <http://eudirect-plovdiv.centerbg.org/>

Можете да задавате вашите въпроси, като се обадите на безплатната телефонна линия от всяка точка на Европейския съюз всеки делничен ден между 9:00 и 18:30 часа СЕТ (централно европейско време).

Или се обадете на стандартната телефонна линия:

0032 – 2 – 299 – 96 96

от целия свят (таксува се по редовна тарифа).

Можете да изпратите въпросите си по e-mail като използвате електронния формуляр на страницата на Европейската комисия – EUROPE DIRECT

http://ec.europa.eu/europedirect/index_bg.htm

Или да се свържете с оператор онлайн. Тази интерактивна услуга се предлага на английски и френски език всеки делничен ден между 9:00 и 18:30 часа CET (централно европейско време).

http://ec.europa.eu/europedirect/write_to_us/web_assistance/index_bg.htm

ВРЪЗКИ КЪМ РЕСУРСНИ ЕВРОПЕЙСКИ СТРАНИЦИ

<http://bookshop.europa.eu> – поръчка на печатни издания на Европейската комисия;

http://europa.eu/legislation_summaries - резюмета на Европейското законодателство;

<http://ec.europa.eu/youreurope/> - Вашата Европа;

<http://ec.europa.eu/policies> - политики на Европейския съюз;

http://ec.europa.eu/solvit/site/index_bg.htm - Мрежа СОЛВИТ, която е за проблеми от неправилно

прилагане на европейското право от националните власти;

<http://www.hrdc.bg/> - Център за развитие на човешките ресурси;

http://ec.europa.eu/archives/publications/index_en.htm - архив за брошури, картички и плакати;

http://europa.eu/about-eu/index_bg.htm - основна информация за Европейския съюз;

http://europa.eu/contact/index_en.htm - контакти на Европейския съюз;

http://publications.europa.eu/index_bg.htm - служба за публикации на ЕС;

<http://eur-lex.europa.eu/JOIndex.do?ihmlang=bg> – официален вестник на ЕС;

<https://www.youtube.com/eutube> -

youtube на Европейската комисия;

<http://www.ecc.bg/> - европейски потребителски център, в помощ на потребителите при пътуване и пазаруване в Европейския съюз;

<http://een.ec.europa.eu/> - информация, в помощ на малкия бизнес;

http://ec.europa.eu/epso/index_bg.htm – европейски портал за подбор на персонал;

http://ec.europa.eu/ploteus/home_bg.htm - PLOTEUS (Portal on Learning Opportunities throughout the European Space);

<http://ec.europa.eu/publications> - кЪТ за четене, помощ и съвети за живот, работа и пътуване в Европейския съюз. Тук ще намерите брошури, в които по достЪпен начин се обясняват същността и дейността на Европейския съюз. Ще намерите, също така карти, плакати, картички и брошури за ЕС, предназначени за младежи;

http://europa.eu/kids-corner/index_bg.htm - детски кЪТ, игри и викторини за Европейския съюз;

http://europa.eu/teachers-corner/index_bg.htm -

кЪТ на учителя;

<http://blogs.ec.europa.eu/georgieva/bg/> -

блог на българския комисар Кристилина Георгиева;

